

Evropski svet

Bruselj, 19. december 2024
(OR. en)

EUCO 50/24

CO EUR 44
CONCL 6

DOPIS

Pošiljatelj:	Generalni sekretariat Sveta
Prejemnik:	delegacije
Zadeva:	Zasedanje Evropskega sveta (19. december 2024) – sklepi

Pošiljamo vam sklepe, ki jih je Evropski svet sprejel na navedenem zasedanju.

Člani in članice Evropskega sveta so obeležili 50. obletnico prvega zasedanja Evropskega sveta.

Evropski svet je izmenjal mnenja s predsednikom Ukrajine.

Vrh EU-Zahodni Balkan, ki je potekal 18. decembra 2024, pomeni nov zagon za strateško partnerstvo med Evropsko unijo in Zahodnim Balkanom.

I. UKRAJINA

1. Evropski svet danes, več kot 1000 dni po začetku vseobsežne invazije s strani Rusije, ponovno odločno obsoja njeno vojno agresijo proti Ukrajini, saj je to očitna kršitev Ustanovne listine ZN, ter znova poudarja, da še naprej podpira neodvisnost, suverenost in ozemeljsko celovitost Ukrajine znotraj njenih mednarodno priznanih meja. Prav tako znova potrjuje neomajno zavezo Evropske unije, da bo Ukrajini ter njenemu prebivalstvu še naprej zagotavljala politično, finančno, gospodarsko, humanitarno, vojaško in diplomatsko podporo, dokler in kolikor bo treba. Rusija ne sme prevladati.
2. Evropski svet ponovno potrjuje svojo podporo celovitemu, pravičnemu in trajnemu miru, utemeljenemu na načelih Ustanovne listine ZN in mednarodnem pravu, v skladu s ključnimi načeli in cilji ukrajinske formule za mir ter poudarja načelo, da nobena pobuda glede Ukrajine ni mogoča brez Ukrajine. V ta namen si bodo Evropska unija in njene države članice še naprej intenzivno prizadevale za ozaveščanje na globalni ravni ter bodo sodelovale v razpravah, ki vplivajo na varnost Evrope.

3. Evropski svet je pregledal, kaj je bilo doseženo v zvezi z dobavo vojaške podpore Ukrajini. Da bi Ukrajini pomagali pri učinkoviti obrambi pred agresijo Rusije, Evropski svet poziva k nujni okrepitvi prizadevanj, zlasti za dobavo sistemov zračne obrambe, streliva in raket ter za zagotovitev potrebnega usposabljanja in opreme za ukrajinske brigade. Evropski svet poudarja, da je treba okrepiti prizadevanja za nadaljnjo podporo ukrajinski obrambni industriji in njen razvoj ter za poglobitev njenega sodelovanja z obrambno industrijo EU. Opozarja na pomen izvajanja vseh komponent pobude skupine G7 za „posojila Ukrajini za pospešitev uporabe izrednih prihodkov“ (ERA), vključno s komponento za vojaške potrebe, in poziva k čimprejšnji operacionalizaciji odločitev v okviru Evropskega mirovnega instrumenta. Obenem poziva Svet, naj pospeši delo v zvezi z okrepitvijo misije EU za vojaško pomoč v podporo Ukrajini.
4. Evropski svet pozdravlja dosledno izvajanje Instrumenta za Ukrajino. Skupna izplačila Ukrajini v okviru tega instrumenta bodo v letu 2024 znašala 16,2 milijarde EUR. V letu 2025 naj bi izplačila iz instrumenta znašala 12,5 milijarde EUR. Evropski svet poleg tega pozdravlja hitro izvajanje pobude ERA skupine G7 v višini 45 milijard EUR (50 milijard USD), da bi podprli sedanje in prihodnje vojaške in proračunske potrebe Ukrajine ter njene potrebe po obnovi. Evropska unija namerava v okviru te pobude januarja začeti izplačila v skupni vrednosti 18,1 milijarde EUR za leto 2025. Vsi relevantni pravni in finančni vidiki se bodo še naprej obravnavali.
5. Evropski svet opozarja, da se bo vsa vojaška podpora zagotavljala ob doslednem spoštovanju varnostne in obrambne politike nekaterih držav članic ter ob upoštevanju varnostnih in obrambnih interesov vseh držav članic.

6. Evropski svet odločno obsoja intenzivnejšo načrtno kampanjo Rusije proti ukrajinski energetski in drugi civilni infrastrukturi, katere cilj je uporabiti začetek zime kot orožje. Poziva k povečanju in hitrejši dobavi materialne podpore, da bi Ukrajini pomagali ohraniti delujočo elektroenergetsko infrastrukturo. Evropski svet v zvezi s tem izreka priznanje državam članicam, zlasti sosedam Ukrajine, za njihov izvoz električne energije v Ukrajino in poudarja, da ga je treba še naprej povečevati. Poziva tudi k nadaljnjemu povezovanju energetskih sistemov Ukrajine in Republike Moldavije z energetskim omrežjem Unije kot prednostni nalogi.
7. Nadaljevati je treba prizadevanja za nadaljnje omejevanje sposobnosti Rusije za vojskovanje. Evropski svet v zvezi s tem pozdravlja sprejetje 15. svežnja sankcij proti Rusiji, vključno z ukrepi proti floti v senci. Prav tako ponovno poziva k doslednemu in učinkovitemu izvrševanju sankcij ter k dodatnim sredstvom in ukrepom za preprečevanje izogibanja tem sankcijam, tudi prek tretjih držav. Evropska unija je še vedno pripravljena okrepiti pritisk na Rusijo, tudi s sprejetjem dodatnih sankcij. Sredstva Rusije bi morala ostati imobilizirana, ob upoštevanju prava EU, dokler Rusija ne preneha vojne agresije proti Ukrajini in ji povrne škode, ki je nastala zaradi te vojne.
8. Evropski svet odločno obsoja podporo tretjih držav ter akterjev in subjektov v teh državah, ki Rusiji omogočajo, da nadaljuje vojno agresijo proti Ukrajini. Prenosi orožja in poglobljanje vojaškega sodelovanja med Rusijo ter DLRK in Iranom, pa tudi napotitev vojaških sil DLRK v Rusijo in njihova uporaba na bojišču proti Ukrajini, pomenijo mednarodno zaostrovanje vojne z resnimi posledicami za mednarodni mir in varnost. Evropski svet odločno poziva vse države, naj nemudoma prekinejo kakršno koli neposredno ali posredno pomoč Rusiji pri njeni vojni agresiji proti Ukrajini.

9. Evropska unija je še naprej zavezana, da bo ob usklajevanju z mednarodnimi partnerji podpirala sanacijo, okrevanje in obnovo Ukrajine. V zvezi s tem bo pomembna konferenca o okrevanju Ukrajine, ki jo bo julija 2025 gostila Italija. Evropska unija bo še naprej tesno sodelovala z Ukrajino in podpirala njena reformna prizadevanja na njeni evropski poti.

II. BLIŽNJI VZHOD

10. Evropski svet je obravnaval razmere in najnovejše dogajanje na Bližnjem vzhodu. Ponovno opozarja na svoje prejšnje sklepe o Bližnjem vzhodu.
11. Evropski svet pozdravlja sporazum o prekinitvi ognja z dne 27. novembra 2024 med Izraelom in Libanonom na podlagi mediacijskih prizadevanj zlasti Francije in Združenih držav Amerike. Obe strani odločno poziva, naj izvajata dogovorjeno prekinitev ognja, ter poziva k doslednemu in simetričnemu izvajanju Resolucije Varnostnega sveta ZN 1701. V zvezi s tem opozarja na temeljno stabilizacijsko vlogo začasnih sil Združenih narodov v Libanonu (UNIFIL) v južnem Libanonu. Evropska unija bo še naprej podpirala suverenost in ozemeljsko celovitost libanonske države ter prizadevanja za izgradnjo države, tudi s prispevanjem h krepitvi libanonskih oboroženih sil. Evropski svet poziva libanonske politične voditelje, naj sprejmejo ukrepe, potrebne za odpravo političnega in gospodarskega zastoja, med drugim s hitro izvolitvijo predsednika.

12. Evropski svet izraža globoko zaskrbljenost zaradi posledic izraelske zakonodaje, sprejete 28. oktobra 2024, za zmožnost UNRWA, da izvaja svoj mandat. Poudarja bistveno vlogo UNRWA, ki zagotavlja ključno podporo civilnemu prebivalstvu v Gazi in širši regiji. Nadaljnje izvajanje akcijskega načrta UNRWA je ključnega pomena.
13. Evropski svet v skladu z Resolucijo Varnostnega sveta ZN 2735 ponovno poziva k takojšnji prekinitvi ognja v Gazi, brezpogojni izpustitvi vseh talcev, nujnemu izboljšanju dostopa in neprekinjenemu razdeljevanju obsežne humanitarne pomoči po vsej Gazi ter trajnemu končanju sovražnosti.
14. Evropski svet ponovno poudarja zavezanost Evropske unije mednarodnemu pravu ter celovitemu, pravičnemu in trajnemu miru, ki temelji na rešitvi dveh držav v skladu z ustreznimi resolucijami Varnostnega sveta ZN, pri čemer demokratični državi Izrael in Palestina sobivata v miru znotraj varnih in priznanih meja. Evropska unija je pripravljena prispevati k vsem prizadevanjem za to rešitev in poziva vse strani, naj se vzdržijo dejanj, ki ogrožajo njeno sposobnost preživetja. Še naprej bo podpirala Palestinsko upravo, da bi ji pomagala pri odzivanju na njene najnujnejše potrebe, izgradnji institucionalnih zmogljivosti in izvajanju njenega programa reform.

15. Evropski svet po padcu Asadovega kriminalnega režima v Siriji poudarja zgodovinsko priložnost za ponovno združitev in obnovo države, poudarja pa tudi pomen vključujočega političnega procesa, ki ga vodi Sirija in ki izpolnjuje legitimne težnje sirskega ljudstva, v skladu s temeljnimi načeli Resolucije Varnostnega sveta ZN 2254. V zvezi s tem Evropska unija podpira delo posebnega odposlanca ZN za Sirijo. Neodvisnost, suverenost in ozemeljsko celovitost Sirije znotraj varnih meja bi bilo treba v celoti spoštovati v skladu z mednarodnim pravom. Evropski svet poudarja, da je treba zagotoviti spoštovanje človekovih pravic, vključno s pravicami žensk, nesektaško upravljanje ter zaščito pripadnikov verskih in etničnih manjšin, pa tudi varovati kulturno dediščino Sirije. Vse strani poziva, naj ohranijo nacionalno enotnost ter zagotovijo zaščito vseh civilistov in zagotavljanje javnih storitev, pa tudi ustvarjanje pogojev za vključujočo in mirno politično tranzicijo ter za varno, prostovoljno in dostojanstveno vračanje sirskih beguncev, kot jih je opredelil UNHCR. Evropski svet poudarja tudi pomen boja proti terorizmu, preprečevanja ponovnega pojava terorističnih skupin in uničenja preostalih sirskih zalog kemičnega orožja. V zvezi s tem poziva Komisijo in visoko predstavnico, naj Svetu predložita možnosti za ukrepe v podporo Siriji.

III. EU V SVETU

16. Evropski svet je opravil strateško razpravo o globalnem delovanju in prednostnih nalogah EU v sedanjih geopolitičnih razmerah.

IV. ODPORNOST, PRIPRAVLJENOST, PREPREČEVANJE KRIZ IN ODZIVANJE NANJE

17. Evropski svet na podlagi poročila „Varnejši skupaj – krepitev evropske civilne in vojaške pripravljenosti (*Safer together: strengthening Europe's civil and military preparedness and readiness*)“, ki ga je predstavil Sauli Niinistö, ponovno potrjuje, da je v kontekstu spreminjajočih se groženj in vse pogostejših naravnih nesreč, ki jih povzročajo podnebne spremembe in degradacija okolja, pomembno in nujno okrepiti odpornost in pripravljenost ter zmogljivosti za preprečevanje kriz in odzivanje nanje. Na podlagi strateške agende ter svojih sklepov iz junija 2023 in marca 2024 meni, da je treba zagotoviti boljšo in usklajeno vojaško in civilno pripravljenost ter strateško krizno upravljanje v okviru pristopa, ki zajema vse nevarnosti in celotno družbo. To bi bilo treba storiti v sinergiji z Natom, kjer je to ustrezno, na vključujoč in nediskriminatoren način ter brez poseganja v posebno naravo varnostne in obrambne politike nekaterih držav članic ter ob upoštevanju varnostnih in obrambnih interesov vseh držav članic. Ta nova miselnost glede pripravljenosti je potrebna za krepitev odpornosti EU, zaščito njenih vrednot, ohranitev njenega gospodarskega uspeha in konkurenčnosti ter prilagoditev podnebnim spremembam.
18. Evropski svet spodbuja nadaljnja prizadevanja za usklajeno okrepitev odpornosti in pripravljenosti EU in njenih držav članic ter njihovih zmogljivosti za preprečevanje kriz in odzivanje nanje, tudi v zvezi s prihodnjo strategijo pripravljenosti. Komisijo, visoko predstavnico in Svet poziva, naj nadaljujejo delo na različnih delovnih področjih in ukrepanje na ravni EU za podporo državam članicam, pri čemer naj upoštevajo značilnosti različnih vrst kriz ter odgovornosti in pristojnosti držav članic.

V. MIGRACIJE

19. Evropski svet se je seznanil z napredkom pri izvajanju svojih sklepov o migracijah. Seznanil se je z nedavnim pismom predsednice Komisije, pri čemer je posebno pozornost namenil pomembnemu tekočemu delu v zvezi z: zunanjo razsežnostjo, izvajanjem sprejete zakonodaje EU in uporabo obstoječe zakonodaje, preprečevanjem nedovoljenih migracij in bojem proti njim, tudi na nove načine v skladu s pravom EU in mednarodnim pravom, nujnimi prizadevanji za olajševanje, povečanje in pospešitev vračanja, varnimi izvornimi državami, bojem proti instrumentalizaciji, trgovini z ljudmi in njihovem tihotapljenju, pa tudi varnimi in zakonitimi potmi v skladu z nacionalnimi pristojnostmi. Pozdravlja namero Komisije, da v začetku leta 2025 predloži zakonodajni predlog o vračanju, poziva zakonodajalca, naj prednostno dosežeta napredek v zvezi z zadevami z migracijsko razsežnostjo, ter je seznanjen s sporočilom Komisije o uporabi migracij kot orožja in krepitvi varnosti na zunanjih mejah EU.

VI. DRUGE TOČKE

Širitev in reforme

20. Evropski svet ob opozarjanju na svoje prejšnje sklepe in Izjavo iz Granade z dne 6. oktobra 2023 ter v skladu s svojo strateško agendo poudarja, da je širitev še vedno zelo pomembna, saj je geostrateška naložba v mir, varnost, stabilnost in blaginjo. Na podlagi nove dinamike širitvenega procesa in v skladu s pristopom, ki temelji na dosežkih, so tako Unija kot aspirantke za članstvo odgovorne, da to priložnost kar najbolj izkoristijo.
21. Evropski svet potrjuje sklepe o širitvi, ki jih je Svet odobril 17. decembra 2024.

Republika Moldavija

22. Evropski svet oblastem Republike Moldavije izreka priznanje za uspešno izvedbo predsedniških volitev in referendumu o vključitvi pristopa k EU v ustavo kljub hibridnim dejavnostim Rusije za spodkopavanje demokratičnih institucij države. Pozdravlja zavezanost državljanov in državljanek Republike Moldavije evropskemu povezovanju.
23. Evropska unija bo še naprej tesno sodelovala z Republiko Moldavijo, da bi okrepila odpornost in stabilnost države ter podprla njena reformna prizadevanja na njeni evropski poti, tudi z izvajanjem načrta za rast za Republiko Moldavijo ter hitrim sprejetjem Instrumenta za reforme in rast.
24. Evropski svet poziva Komisijo, naj nujno preuči nadaljnje načine za zagotavljanje pomoči Republiki Moldaviji pri okrepitvi njene energetske varnosti.

Gruzija

25. Evropski svet ob opozarjanju na svoje sklepe iz junija in oktobra 2024 ponovno izraža globoko zaskrbljenost zaradi ukrepanja gruzijske vlade, ki je v nasprotju z vrednotami in načeli, na katerih temelji Evropska unija. Obžaluje odločitev gruzijske vlade, da do leta 2028 začasno prekine proces pristopa države k EU.
26. Evropski svet odločno obsoja nasilje nad miroljubnimi protestniki, politiki in predstavniki medijev. Gruzijske oblasti morajo spoštovati pravico do svobode zbiranja in izražanja ter se vzdržati uporabe sile. Vsa nasilna dejanja je treba preiskati, odgovorni pa morajo odgovarjati zanje.
27. Evropski svet poudarja, da je Unija pripravljena podpreti evropske težnje gruzijskega ljudstva in pot države k pristopu, če bodo gruzijske oblasti spremenile svoje sedanje ukrepanje.

Hibridne dejavnosti

28. Evropski svet odločno obsoja hibridno kampanjo Rusije proti Evropski uniji in njenim državam članicam, vključno s sabotažo, motenjem kritične infrastrukture, kibernetскими napadi, manipuliranjem z informacijami in vmešavanjem ter poskusi spodkopavanja demokracije, tudi v okviru volilnega procesa. V zvezi s tem pozdravlja sprejetje prvih uvrstitev na seznam na podlagi okvira omejevalnih ukrepov zaradi destabilizirajočih dejavnosti Rusije. Evropska unija in države članice bodo še naprej krepile svojo odpornost in v celoti izkoriščale vsa razpoložljiva sredstva, da bi preprečevale hibridne dejavnosti Rusije, od njih odvrčale in se nanje odzivale.

Svoboda, varnost in pravica

29. Evropski svet pozdravlja sklep Sveta za odpravo kontrol oseb na notranjih kopenskih mejah z Bolgarijo in Romunijo ter med njima s 1. januarjem 2025.
30. Evropski svet potrjuje strateške smernice za zakonodajno in operativno načrtovanje na območju svobode, varnosti in pravice, ki jih je Svet sprejel 12. decembra 2024.

Venezuela

31. Evropski svet ponovno izraža zaskrbljenost zaradi razmer v Venezueli. Poziva k izpustitvi vseh političnih zapornikov in k temu, da Venezuela spoštuje svoje zaveze na podlagi mednarodnega prava. Evropska unija bo uporabila vsa razpoložljiva orodja, da bi podprla demokracijo ter mirno in vključujočo tranzicijo v Venezueli.

*

* *

Po uničujočem ekstremnem vremenskem dogodku na Mayottu Evropski svet izraža najgloblje sožalje prebivalcem in prebivalkam Mayotta ter solidarnost z njimi.
